

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce F. G., zastoupeného JUDr. Kateřinou Balcarovou, advokátkou se sídlem T. G. Masaryka 108, Kladno, proti žalovanému Krajskému úřadu Středočeského kraje, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 24. srpna 2011, sp. zn. SZ_111542/2011/KUSK/2, čj. 111542/2011/KUSK,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. srpna 2011, sp. zn. SZ 111542/2011/KUSK/2, čj. 111542/2011/KUSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 14 000 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou jeho zástupkyně JUDr. Kateřiny Balcarové, advokátky.

Odůvodnění:

Dne 11. dubna 2011 vyslovil Obecní úřad Zlosyň, že na pozemcích parc. č. 55/1 a 55/6 v katastrálním území Zlosyň není veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný dne 24. srpna 2011 a rozhodnutí orgánu prvního stupně potvrdil. V odvolacím řízení provedl místní šetření, při němž dospěl k závěru, že není splněno kritérium nutné komunikační potřeby. Napojení na veřejnou komunikační síť je zajištěno přes žalobcovy vlastní pozemky na místní komunikaci parc. č. 365/1. Také není patrné užívání vrat vedoucích ze žalobcova objektu na pozemky parc. č. 55/1 a 55/6. Funkce těchto pozemků jako veřejně přístupné účelové komunikace zřejmě zanikla (jak dokládají i svědectví ve spisu) již zhruba před šedesáti lety a na základě místních potřeb vznikla komunikace jiná.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného zpochybnil žalobce závěr, podle nějž byly uvedené pozemky v minulosti veřejně přístupnou účelovou komunikací, ale tato komunikace později zanikla. Komunikace by sice mohla zaniknout tím, že by ztratila svou dosavadní dopravní funkci; to se však nestalo, navíc dosavadní uživatelé se zániku komunikace aktivně bránili. Veřejně přístupná účelová komunikace ležící na těchto pozemcích byla takto označena v územním plánu obce Zlosyň schváleném dne 30. října 2003 i v jeho změně z roku 2005. Až ve změně územního plánu č. 2 ze dne 2. července 2010 byla část komunikace na pozemku parc. č. 55/1 vypuštěna (úsek podél trafostanice zůstal zachován). Proti této změně žalobce protestoval, ovšem marně.

Bylo by proti smyslu vlastnických restitucí, pokud by restituenti získali vlastnické právo k pozemkům a objektům, jinak by se však související právní vztahy neobnovily. Komunikace vede podél celého žalobcova statku a zajišťuje možnost vstupu a vjezdu do něj i na přilehlé pozemky. Využití statku i s nutným obnovením nyní zazděných čtyř vjezdů žalobce plánuje a zajišťuje. Existenci veřejně přístupné účelové komunikace nelze nahradit obecnými přísliby, podle nichž bude žalobci vjezd umožněn na základě jeho žádosti a v závislosti na libovůli jiných subjektů. Tento příjezd nelze plně nahradit ani příjezdem z druhé strany obce, neboť zemědělská technika může projíždět obcí jen v omezené míře. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech z napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Dodal, že počátkem 60. let byly na pozemku parc. č. 55/1 zřízeny výběhy pro skot; takto byl pozemek využíván až do 70. let (nyní je tu výběh pro koně). V 60. letech byla vybudována a užívána nová účelová komunikace na pozemcích parc. č. 146/4 a 327/9, která vede souběžně se zaniklou komunikací (ve vzdálenosti asi 30 metrů severně). Hranice tvrzené komunikace nejsou v terénu dostatečně zřetelné, komunikace byla vymazána z map. K zániku účelové komunikace v důsledku neužívání odkázal žalovaný i na stanovisko Veřejného ochránce práv ze dne 18. února 2005.

Ze správního spisu soud zjistil, že při místním šetření dne 4. března 2011, z nějž vycházel obecní úřad při svém rozhodování, uvedl M. H., že tvrzená komunikace nebyla využívána asi 60 let, nahradila ji komunikace nová kolem čistíčky odpadních vod, žalobce ji začal užívat až letos při opravě střešní krytiny. Silniční úřad Kralupy nad Vltavou, který tehdy vykonával pravomoc orgánu prvního stupně, uvedl, že není patrná stálost komunikace v terénu, pozemek je ohrazen a pasou se na něm koně, přístup k žalobcově nemovitosti je zajištěn z pozemních komunikací v obci. Starosta potvrdil tvrzení M. H. v tom, že cesta tu dříve byla, ale již v 50. letech se přestala používat. Dodal, že na pozemku parc. č. 55/1 se nacházely vzrostlé stromy a keře, které byly vykáceny v rámci stavby kanalizace.

Při jednání před soudem žalobce zdůraznil, že ani jedna z možných přístupových cest nesplňuje jeho nutnou komunikační potřebu. Nová účelová komunikace (ze severu na parc. č. 146/4 + 327/9) nevede až k jeho statku – mezi ní a statkem leží právě pozemky parc. č. 55/1 a 55/6. Jezdit po komunikaci na pozemku parc. č. 365/1 z jihu je zase obtížné, protože cesta vede přes obec, není určena pro těžké stroje a žalobce právě s takovými stroji potřebuje zajíždět do statku.

Žaloba je důvodná.

V prvé řadě soud shledal z úřední povinnosti procesní vadu, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního (s. ř. s.)]. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí argumentoval mj. skutečnostmi zjištěnými při

místním šetření, které nařídil k ověření skutkového stavu. Žádný protokol z místního šetření však nebyl součástí správního spisu; žalovaný jej předložil teprve při jednání soudu.

Z této listiny (zápisu o místním šetření) plyne, že se jej účastnily jednak dvě úřednice odboru dopravy žalovaného, jednak starosta obce Zlosyň. Podle tohoto zápisu bylo zjištěno, že na pozemcích parc. č. 55/1 a 55/6 není patrná veřejně přístupná účelová komunikace. Rovněž není patrné užívání vrat ze žalobcova objektu: jedna vrata jsou zazděna, druhá jsou ve stavu, který brání užívání. Objekty mohou být komunikačně napojeny na veřejně přístupnou účelovou komunikaci na parc. č. 146/4 nebo z veřejného prostranství parc. č. 365/1. Na pozemku parc. č. 55/1 mají výběh koně.

K zápisu je připojeno několik fotografií; z nich je zřejmé, že podél statku se táhne volné prostranství, na které navazuje ohrazený hájek. Jedna vrata jsou skutečně zazděna, u druhých však není patrný žádný stav, který by bránil užívání.

Žalovaný podle soudu pochybil tím, že k místnímu šetření nepřizval účastníky řízení nebo alespoň žalobce, který byl v řízení navrhovatelem a k jehož nemovitostem se zápis také vyjadřoval. Místní šetření, nebo také ohledání, je jedním z důkazních prostředků, které slouží ke zjištění skutečného stavu věci (§ 51 odst. 1 správního řádu). Správní řád přitom ukládá správním orgánům povinnost včas vyrozumět účastníky o provádění důkazů mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2). Žalobce však vůbec nedostal možnost být přítomen ohledání a vyjadřovat se ke zjištění žalovaného. Protože žalovaný nepřizval žalobce ke svému procesnímu úkonu, získal podklad pro své rozhodnutí procesně vadným způsobem, a ze zjištění takto získaných nemohl vycházet. Žalobce ostatně při jednání před soudem popřel, že by druhá vrata byla ve stavu vylučujícím užívání, a naopak tvrdil, že vrata používá; soud konstatuje, že přiložené fotografie pořízená žalovaným skutečně nepotvrzuje závěr o nefunkčnosti vrat (a zprostředkovaně tedy o tom, že se ke statku z této strany nejezdí).

Nejen s ohledem na tuto vadu má soud za to, že ve věci nebyl řádně zjištěn skutkový stav. Správní orgán prvního stupně se ve svém rozhodnutí zaměřil na to, že cesta nebyla užívána po desítky let za předchozího režimu; nezkoumal však, jestli se užívání neobnovilo poté, co byl statek vrácen žalobci. Starosta poukazyval na to, že pozemek parc. č. 55/1 byl zarostlý stromy a keři, které byly vykáceny až v souvislosti s výstavbou kanalizace (podle žalobce se tak stalo v roce 2006). Jednak ale není zřejmé, zda se skutečně jednalo o celou plochu pozemku parc. č. 55/1 (podle všeho ne, pokud starosta obce, pan M. H. a poté i správní orgán tvrdí, že na pozemku se již za dob zemědělského družstva chovali vepři a za nového režimu se pozemek začal používat mj. pro výběh koní). Jednak se tím zároveň říká, že od roku 2006 už tu vegetace nebyla; bylo tedy zapotřebí zkoumat, jak a nakolik mohla veřejnost užívat cestu právě od roku 2006.

Sám žalobce tvrdí, že statek převzal v devadesátých letech a od té doby také cestu používal. Pan M. H. jako nejbližší soused uváděl, že žalobce užívá cestu až od roku 2011. Pan H. je ale zároveň vlastníkem jednoho z pozemků, o něž jde (parc. č. 56/1; pozemek parc. č. 55/1 je obecní); nemusí být tedy ve věci nestraný. K případnému užívání cesty by se měli vyjádřit také vlastníci dalších nemovitostí ležících podél cesty ležící na severojižním úseku pozemku parc. č. 51/1; ti však v řízení osloveni nebyli.

V řízení bylo nepochybně doloženo, že severně od sporné cesty leží novější veřejně přístupná účelová komunikace (parc. č. 146/4 + 327/9); nebylo však vyvráceno tvrzení žalobce, že po této cestě sice jet může, ale pak stejně potřebuje pokračovat přes pozemky parc. č. 55/1 a 55/6, které oddělují novější cestu od severní hranice jeho pozemků. Správní

orgány dále dospěly k tomu, že žalobce může pro přístup ke svým nemovitostem používat i přístup od jihu přes pozemek parc. č. 365/1 (tedy přes obec); tento přístup však může být problematický, protože žalobce potřebuje obsluhovat statek a pole k němu přiléhající i rozměrnou zemědělskou technikou, se kterou nesmí s ohledem na dopravní značení projíždět obcí. Kritérium nutné komunikační potřeby je tedy třeba zkoumat i se zřetelem k tomu, že žalobce nepotřebuje po účelové komunikaci pouze chodit nebo jezdit osobním vozem, ale jezdit po ní většími dopravními prostředky nutnými k provozu statku.

Žalobce tedy se svými žalobními námitkami uspěl; soud proto zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, a žalovaný je tak povinen zaplatit mu náklady řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku (3000 Kč) a z odměny advokátky za čtyři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Za převzetí a přípravu zastoupení, za žalobu a za repliku náleží odměna 3 x 2100 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu ve znění účinném do 31. prosince 2012], za účast u jednání náleží odměna 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) nyní účinného advokátního tarifu]. Ke čtyřem úkonům právní služby je pak třeba připočíst náhradu hotových výdajů ve výši (4 x 300 Kč =) 1200 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu za čtyři půlhodiny strávené cestou z Kladna do Prahy ve výši 400 Kč. Celkem tedy žalobci náleží (3000 + 6300 + 3100 + 1200 + 400 =) 14 000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. března 2016

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:

Sylvie Kosková